

Lietuvos žurnalistų autoklubas (LŽA), prieš kelias savaites paskelbęs akciją „Padovanok automobilį Ukrainai“, darbus nuosekliai tęsia. Jau 33 automobiliai, padovanoti geranoriškų lietuvių, pasiekė fronte už savo šalies ir visos Europos saugumą kovojančius ukrainiečius, tačiau, neslepia žurnalistai, fronte tinkamo transporto poreikis tik auga. Tad sustoti dabar būtų didelė klaida, sako autoklubo nariai, kurių vienas, Aidas Bubinas, operatorius, šturmanas, bekelės ekspertas, į Ukrainą su lietuvių skirta parama keliauja kone kas savaitę.

Į pirmąsias pagalbos misijas jis leidosi dar karo pradžioje, atsisakydamas ir pelningų pasiūlymų padirbėti, ir skirdamas galybę asmeninių lėšų. Apie tai LŽA atstovas kalbėjo kukliai.

„Galbūt skambės banaliai, bet visi blaiviai mąstantys žmonės supranta, kad šis karas – pavadinkime jį trečiuoju pasauliniu – nors ir vyksta Ukrainos teritorijoje, tik nuo ukrainiečių priklauso, ar jis ateis iki mūsų. Tą suvokiantys žmonės puolė padėti tą pačią akimirką, kai karas prasidėjo, prisijungia prie pagalbos ir dabar, nes suvokia, kuo viskas gali baigtis. Jei nepadėsime ukrainiečiams visko sustabdyti, raketos gali sproginėti ir mūsų gatvėse“, – pabrėžė jis.

Nepaisant to, kad paramą gabenantys lietuviai dažniausiai į zonas, kur vyksta aktyvūs kariniai veiksmai, nevažiuoja, apie pavojų išpėjančias sirenas A. Bubinas jau girdėjo ne kartą. Laimei, tikino jis, Ukrainos priešraketinė gynyba daugumą raketų, paleistų šalies link, sugeba neutralizuoti, ir tikslą pasiekia tik mažuma. Tačiau net ir girdėdami sirenas ukrainiečiai nebeskuba slėptis, mat, pasakojo LŽA narys, priprato.

„Perspėjimo sistema yra kelių pakopų. Kai iš priešiško oro uosto pakyla lėktuvai ar raketos, pavojaus sirenos pradeda kaukti kone trečdalyje šalies. Kai jau numatoma, kokia kryptimi objektai skris, sirenos užkaukia konkrečioje apskrityje. Ir tas pirmas išpėjimas yra tas, prie kurio žmonės jau pripratę – girdėdami jį kelis kartus per dieną ukrainiečiai jau nebebėga slėptis. Jie bando gyventi toliau taip, kaip buvo įpratę“, – kalbėjo pašnekovas.

Į slėptuves ne visi skuba ir dėl to, pasakojo A. Bubinas, kad žino apie liūdną patirtį Mariupolyje, kur bombos, nutaikytos į teatrą, nors jame slėpėsi žmonės ir jis buvo pažymėtas užrašais „vaikai“, po griuvėsiais palaidojo šimtus.

„Iš vienos pusės, žmonės supranta galimas grėsmes, iš kitos pusės, jie rizikuoja bandydami gyventi toliau. Kiek kalbėjome su ukrainiečiais, ne vienas sako, kad jeigu jau į juos pataikys sprogmuo, nebus jokio skirtumo, o jeigu pataikys šalia – bus galima bandyti gyventi toliau“, – sakė A. Bubinas.

Ne viską reikia daryti tyliai

LŽA narys pasakojo, kad yra girdėjęs sakant, jog gerus darbus reikia daryti tyliai. Ir, pasak jo, tokią nuostatą lengva suprasti, visgi kalbant apie tai, ką žurnalistų autoklubas daro rinkdamas pagalbą Ukrainos kariams ir viešai ragindamas prisijungti prie paskelbtos akcijos „Padovanok automobilį Ukrainai“, dalydamasis, kiek automobilių jau pavyko nuvežti, skelbiamas žinias A. Bubinas vadina paprasčiausiu informavimu.

„Mano akimis mes, matyt, nušauname du zuikius vienu šūviu. Nes bendroje informacinėje erdvėje dominuoja prorusiški „troliai“, kurie sukuria daug turinio, esą, rodančio, kad visi blogai gyvena, niekas nevyksta. Tad tokiomis žinutėmis mes parodome, kad žmonės yra vieningi ir Ukrainai padeda. O kitas dalykas tas, kad paskelbę, jog padedame, važiuojame, prisidedame, sulaukiame žinučių su prašymais kažką nuvežti, kažką perduoti, norinčių prisidėti prie paramos kontaktų. Tad tai – jokių būdu ne pagyros, skelbti žinią yra svarbu, nes jeigu nepasakysi, kad kažką darai, renki automobilius, niekas ir nežinos“, – kalbėjo operatorius.

Tiesa, A. Bubinas neslepia, kad dėl galimų pavojų stengiamasi neskelbti informacijos realiu laiku, nepublikuoti nieko, kas padėtų identifikuoti, koku greičiu, kuriomis vietovėmis judama. Tačiau vėliau, nuotraukos su kariais, su automobiliais Ukrainoje, suteikia ir atgalinio ryšio galimybę, ir parodo, jog suteikta parama išties pasiekė adresatus, mat tai – motyvuoja.

Grįžti planuoja visi

Ne vieną kartą iš karo apimtos Ukrainos A. Bubinui ir LŽA kolegoms teko grįžti su moterimis ir vaikais, besitraukiančiais iš siaubiamos šalies. Visus, sakė pašnekovas, vienija tas pats ryžtas grįžti namo, vos tik bus galima, vienintelė abejonė tik ta, ar dar bus, kur grįžti.

„Pavyzdžiui, viena mergina gyveno Kijive pro savo buto langus matydama oro uostą. Ir kasdien atsikėlus ryte ant daugiabučio stogo rasdavo pridėliotų tų vadinamųjų švyturėlių – nuorodų, kuriuos objektus reikia bombarduoti. Pasakojo, kad gyventojai net pradėjo barstyti miltus laiptinėje, kad kas rytą atsikėlus matytųsi, ar yra pėdsakai, jog kažkas buvo ant stogo, mat tada aišku, jog reikia lipti aukštyr ir valyti“, – pasakojo LŽA narys.

Anot jo, nors jo pakeleivė daug vilčių nedėjo, kad jos namai liks nepaliesti, apie grįžimą į Ukrainą ji kalbėjo labai užtikrintai. Ir taip nusiteikusi absoliuti dauguma bėgančiųjų, mat Ukrainoje kariauti liko jų šeimos, vyrai, mylimieji.

„Ir nusiteikimas toks, kad žmonės dar būdami pakeliui ieškosi, kaip galėtų dirbti, užsidirbti ir gyventi kažkurį laiką, o ne ieško pašalpų. Ir ieškoma bet kokio darbo, net kalbų nėra apie kažkokią užsiėmimo pagal specialybę paiešką ar panašiai“, – pridūrė pašnekovas.

Automobilių vis dar reikia

Ir LŽA, ir kiti lietuviai nesustodami ragina dovanoti automobilius ukrainiečių kariams, juos ruošia ir gabena į karo apimtą šalį, tačiau, neslėpė A. Bubinas, tinkamo, pravažaus transporto, poreikis nemažėja.

„Pasikeitimas tik toks, kad iš pradžių buvo akcentuojama, jog reikia dyzelinių automobilių, mat prasidėjus karui benzino degalinėse neliko. O karinė technika varoma dyzelinu, tad užtikrinti degalų tiekimą, kai visiems reikia tos pačios rūšies, buvo lengviau. Dabar šios problemos neliko, tinkami ir benzinu varomi automobiliai“, – kalbėjo operatorius.

Ukrainos kariams reikalingi techniškai tvarkingi, važiuojantys, pravažūs, keturių durų automobiliai. A. Bubinas pabrėžė, kad prašymas dovanoti techniškai tvarkingus automobilius nereikia to, kad jie privalo turėti techninę apžiūrą, svarbiausia, anot LŽA nario, kad jie užsivestų ir važiuotų be grėsmės, kad pakeliui nulakstys ratai.

„Jeigu automobilis subraižytas, parūdijęs, jei durelės ne tos spalvos – nieko tokio. Automobilių reikia tam, kad kariai galėtų būti mobilūs ir galėtų greitai nuvažiuoti iš vienos vietos į kitą. O pravažių jų reikia dėl to, kad dažnai judama ne keliais – per dirvą, laukus. Ir, galop, keturduriai reikalingi dėl to, kad dviduriuose niekas nerizikuos sėsti į galą – jei kiltų pavojus, žmonės gale liktų įkalinti. Idealus atvejis yra pikapai, nes jų gale galima sumontuoti ir sunkesnią automatinę ginklą“, – aiškino A. Bubinas, pabrėžęs, kad transporto poreikis itin didelis, mat neaišku, kada karas baigsis, o net ir jam pasibaigus automobiliai pravers šalį atstatant.

Pulti važiuoti patiems nesiūlo

Žurnalistų autoklubo narys akcentavo, kad norą padėti ukrainiečiams jaučia ne vienas lietuvis, tačiau nebūtinai verta perskaičius šį pasakojimą šokti į nuosavą automobilį, sustojus kuriame nors Lenkijos prekybos centre ir nupirkus šiek tiek maisto, būtinų prekių, imti jas kažkur vežti.

„Pats geriausias būdas padėti Ukrainai šiuo metu yra ne toks. Pirmiausia dėl to, kad degalams išleisite tikrai apvalią sumą – daugiau nei nuvešite produktų. Geriau tuos pinigus skirti organizacijoms ir žmonėms, kurie padeda jau dabar, turi sustyguotą logistikos

grandinę, reikiamus kontaktus ir pan. Mat apie tai, kad atvežėte ir kažkam atidavėte maisto produktų gali būti sužinota jau ir po karo – jeigu nėra kam perduoti siuntinių, jie tikslo nepasieks. O ir maisto, produktų reikia ne prie Lenkijos ir Ukrainos pasienio, netgi ne Lvice, nes ten parduotuvės dirba, galima nueiti ir nusipirkti to, ko reikia“, – patirtimi dalinosi A. Bubinas.

Anot jo, geriausias būdas padėti ukrainiečiams šiandien – nupirkti reikalingų produktų, prisijungti prie savanorių būrių, susitarti su kaimynais, kolegomis ir drauge nupirkti nors vieną tinkamą automobilį, paaukoti lėšų ir perduoti paramą organizacijoms, kurios nuo pat karo pradžios nuosekliai dirba ir teikia pagalbą.

„Kitu atveju, jeigu nori padėti, kažką nupirkti ir perduoti, bet nesugalvoji, kam ir kaip, neturi galutinio kontakto, gali sukelti daugiau chaoso nei padėti“, – pastebėjo A. Bubinas.

LŽA pabrėžia, kad norintys padovanoti automobilį Ukrainos kariams, gali kreiptis tiesiai į Lietuvos žurnalistų autoklubo (LŽA) atstovus: Valdą Valiukevičių (valdas@pressauto.lt, 8 659 11055) arba Romą Jurevičiūtę (roma@pressauto.lt, 8 698 82739). Smulkius techninius nesklandumus padės sutvarkyti prie akcijos prisijungę partneriai – „Juta“, „Rimtoma“ ir „AutoAKSTĖ“ autoservisai, degalais prie akcijos prisideda ir degalinių tinklas „Neste Lietuva“.

